

Svar på Svenska folkpartiets fullmäktigegrupps och 20 andra ledamöters motion om integration på svenska

VD/694/00.02.00.03/2025

PT/ST-V/SL/HL/PK/MI/JK/AP/EA

Svenska folkpartiets fullmäktigegrupp och 20 andra ledamöter lämnade in följande motion i enlighet med fullmäktiges arbetsordning:

”Enligt den nya integrationslagen, som trädde i kraft i början av 2025, överförs huvudansvaret för integrationen till kommunerna. Kommunen ska också ansvara för tjänsterna för arbetssökande i framtiden.

I regeringsprogrammet är det skrivet att 5–10 % av invandrarna ska integreras på svenska i framtiden. Enligt Nationalspråksstrategin ska antalet invandrare som integreras på svenska proportionellt sett minst motsvara den svenskspråkiga befolkningens andel. För att nå dessa mål krävs ännu mycket arbete, inte minst när integration är en fråga som omfattar hela samhället.

I enlighet med lagen om främjande av integration 14.4.2023/681 ska invandraren ha rätt att göra ett aktivt val i fråga om integrationsspråket, svenska eller finska. En av de stora utmaningarna är fortsättningsvis att myndigheterna inte informerar invandraren om rätten till integration på svenska. Tjänstemannens inställning kan vara avgörande men också okunskapen om den svenska integrationsstigen hos myndigheterna är stor. En direkt följd är att det fortsättningsvis finns flera tvåspråkiga kommuner som endast integrerar på finska, även om invandraren själv i vissa fall önskat att få integreras på svenska.

Den flerspråkiga samhällsorienteringen är en lagstadgad uppgift för kommunerna från och med 2025. Samhällsorienteringen är en lagstadgad utbildning på personens eget språk till stöd för integration för personer som nyligen flyttat till Finland och omfattar alla invandrare. Det är viktigt att invandraren får information om landets och kommunens tvåspråkighet i samband med samhällsorienteringen, så att den nyinflyttade får en tydlig bild av landets tvåspråkighet och på basen av informationen kan göra ett välavvägt val i fråga om integrationsspråket.

Två nyckelaktörer för integration på svenska är den fria bildningen och tredje sektorns organisationer. Majoriteten av dem som integreras på svenska integreras via frivilliga studier inom fria bildningen. I Nationalspråksstrategin konstateras att utbudet av den svenskspråkiga integrationsutbildningen bör ökas så att den utgör ett reellt alternativ. Tredje sektorn handhar bland annat vägledning, rådgivning och information och kan också ansvara för den flerspråkiga samhällsorienteringen. Tredje sektorns betydelse för integrationen kommer att öka i framtiden. Den erfarenhet och kunskap som den fria bildningen och tredje sektorn besitter kring integration på svenska bör utnyttjas också i framtiden och kopplas till det övriga kommunala integrationsarbetet. Erfarenheter visar att samarbete mellan kommunen, tredje sektorn och fria bildningen är välfungerande och kostnadseffektivt.

Det är viktigt att tvåspråkiga kommuner reserverar resurser för att koordinera, planera och informera om såväl den finskspråkiga som den svenskspråkiga integrationsstigen samt för avgiftsfri språkundervisning i båda nationalspråken. Volymen invandrare som önskar integreras på svenska i en enskild kommun tenderar i vissa kommuner att vara relativt liten. För att garantera att integration på svenska erbjuds invandraren och att en integrationsutbildning på svenska ordnas kunde flera kommuner

med fördel samarbeta kring lösningarna för den svenskspråkiga integrationen. Ett samarbete kommuner emellan skulle också garantera invandraren en bättre och heltäckande integrationsstig.

Med anledning av ovanstående föreslår vi undertecknade

Att staden utreder hur man i staden informerar om rätten till och förverkligandet av integration på svenska. De befintliga personresurserna bör också utredas för att garantera att de är tillräckliga för att koordinera, planera och informera om likvärdiga integrationstjänster och integrationsutbildning på båda nationalspråken.”

Stadsfullmäktige 27.1.2025 § 23

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade att ta upp ärendet till behandling och sända fullmäktigemotionen till stadsstyrelsen för beredning.

Bilaga: – Svenska folkpartiets fullmäktigegrupps och 20 andra ledamöters undertecknade motion om integration på svenska

Serviceområdet för sysselsättning och integration konstaterar följande som sitt svar:

I motionen föreslogs att staden utreder hur man i staden informerar om rätten till och förverkligandet av integration på svenska. I motionen efterfrågades även en utredning av personresurserna för att säkerställa att det finns tillräckliga förutsättningar för att samordna och informera om tjänster i enlighet med båda nationalspråkens integrationsstig. Detta är viktiga iakttagelser eftersom man i Vanda stads integrationsprogram 2023–2026 satt upp som mål att trygga integrationsstigarna för Vandabor med främmande språk som modersmål tillsammans med andra kommuner i huvudstadsregionen.

Ur sysselsättnings- och integrationsservicens perspektiv förverkligas en jämlik möjlighet till tvåspråkiga integrationsstigar främst genom samspelet mellan två centrala faktorer. Å ena sidan att man på individnivå i olika faser av integrationsstigen erbjuder kunden möjlighet till integration både på finska och svenska, och å andra sidan att det nya lagenliga integrationsprogrammet möjliggör en servicepalett där olika språkliga service- och utbildningsalternativ görs tillgängliga för den nyanlända på ett jämlikt sätt. En svensk översättning kommer också att beställas av webbversionen av integrationsprogrammet som håller på att utvecklas i Vanda. Integrationsprogrammet kräver dock även utvecklingsarbete från stadens sida, eftersom de befintliga alternativen på den tvåspråkiga servicestigen ännu inte är tillräckligt omfattande på webben. Utvecklingsarbetet utförs under år 2026.

I motionen uttrycktes en välgrundad oro över att myndigheterna inte informerar tillräckligt om rätten att integreras på svenska eller om situationer där de själva inte har tillräckligt med information om det. Man strävar efter att systematiskt lyfta fram alternativet om en svenskspråkig integrationsstig inom sysselsättnings- och integrationsservicen i samband med den första kartläggningen snart efter att den nyanlända blivit kund hos sysselsättnings- och integrationsservicen. Man strävar dock efter att vidareutveckla personalens kompetens och serviceområdets interna kommunikation på detta område. Till exempel i början av juli 2025 publicerades en artikel om svenska integrationstjänster på serviceområdets intranetsidor med rubriken *"Visste du att man kan integrera sig på svenska i Vanda?"*. Artikeln hade lästs över 300 gånger fram till slutet av juli (jfr med att serviceområdet har cirka 300 anställda). Den viktigaste rollen i informationen om integrationsstigarna spelas dock av den introduktion som experterna som betjänar integrationskunderna får i sina team.

I integrationsutbildningarna för dem som integreras både på svenska och finska bedrivs samarbete på huvudstadsregionsnivå. Förutom huvudstadsregionens kommuners ramavtal som styr utbildningsupphandlingarna betonas också den fria bildningens roll starkt. Vandas sysselsättnings- och integrationsservice hade i april 2025 trettio arbetssökande kunder vars primära servicespråk var svenska eller som fick svenskspråkig integrationsservice (situationen 24.4.2025). Bland dem fanns både deltagare i integrationsutbildningar på svenska och kunder som fick andra tjänster under integrationstiden.

Svenskspråkig integrationsutbildning för invandrare i Vanda genomförs som självständiga studier organiserade av Helsingfors stads svenskspråkiga arbetarinstitut Arbis. Detta möjliggör tillräckligt stora grupper för att utbildningen ska kunna genomföras. Inom Arbis-samarbetet kommer man under år 2025 även att undersöka möjligheten att anordna integrationsutbildning som arbetskraftsutbildning. Inom Vanda stads sysselsättnings- och integrationsservice betjänar två svenskspråkiga experter dem som integreras på svenska, varav den ena arbetar med integrationskunder över 30 år och den andra med dem under 30 år.

I motionen hänvisades också till den flerspråkiga samhällsorienteringen, vars genomförande är en lagstadgad uppgift för kommunerna enligt lagen som trädde i kraft den 1.1.2025 (lag om främjande av integration 381/2023). De som deltar i samhällsorienteringen får information om det finska samhället, dess historia och institutioner på sitt eget modersmål eller på ett annat begripligt språk. Tvåspråkigheten är en naturlig del av samhällsorienteringens undervisningsinnehåll. Till sin natur ligger fokus för samhällsorienteringarna på breda samhällsteman som lämpar sig för det finska samhället oberoende av hemkommun. Serviceområdet för sysselsättning och integration samarbetar redan för att organisera samhällsorienteringskurser med aktörer inom den fria bildningen, men det finns behov av att intensifiera och utöka detta samarbete i mån av möjlighet. Våren 2025 organiserades den första samhällsorienteringen vid Vanda vuxenutbildningsinstitut, och på hösten börjar den andra.

Stadsstyrelsen 12.1.2026 § 13

Stadsdirektörens förslag:

Stadsstyrelsen beslutar att

- a) ge stadsstyrelsens svar i enlighet med förslaget på Svenska folkpartiets fullmäktigegrupps och de 20 andra ledamöternas motion och
- b) föreslå för stadsfullmäktige att stadsstyrelsens svar antecknas för kännedom.

Behandling:

Under behandlingen av ärendet ändrade stadsdirektören sitt förslag enligt följande:

I slutet av andra stycket lägger man till meningen:

Utvecklingsarbetet utförs under år 2026.

Beslut:

Det ändrade förslaget godkändes.

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsstyrelsens svar antecknas för kännedom.

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade bordlägga ärendet till följande sammanträde.

Bilagor:

- Svenska folkpartiets fullmäktigegrupp och 20 andra ledamöters undertecknade motion om integration på svenska

Verkställighet:

Juridiska ärenden och beslutsberedning, förslag till fullmäktige

Anvisningar för sökande av ändring: 2.1 Besvärsförbud

Närmare information:

servicechefen för internationella kunder Suvi Lindén
([fornamn.efternamn\[at\]vantaa.fi](mailto:fornamn.efternamn[at]vantaa.fi))